

Selvevaluering

Rødding Fri Fag- og Efterskole, foråret 2024

Introduktion til selvevaluering:

Mindst hvert andet år skal skolen gennemføre en selvevaluering. Da Rødding Fri Fag- og Efterskole er en kombinationsskole, deltager både Efterskolen og Fagskolen i selvevalueringen.

En selvevaluering er en evaluering af skolens virksomhed med udgangspunkt i værdigrundlaget. Selvevalueringen kan fra år til år tage udgangspunkt i forskellige dele af værdigrundlaget. I år tager selvevalueringen udgangspunkt i denne del af værdigrundlaget:

“Handlekompetencer forstået som evne og viljen til at handle i eget liv samt at overveje konsekvenser af handlingerne.”

Vi ønsker at zoome ind på skolens praksis i forhold til elevernes brobygning og erhvervspraktik, for at få en større forståelse for elevernes mulighed for efter endt skoleophold at kunne vælge oplyst og handle ud fra egne evner og vilje ift. videre uddannelse og job.

Der er ingen krav til selvevalueringens form, og skolen vælger selv evalueringsmetoden, samt hvem der udfører evalueringen. Selvevalueringen er i år blevet foretaget af en medarbejder, samt inddragelse af udvalgte elever, som har deltaget i interviews. Derudover har skolens UU-vejleder, praktiklærere samt viceforstander bidraget med data til evalueringen. Med denne metode anvender vi en kvalitativ evalueringsform, som vi forventer, vil kunne anvendes i vores videre arbejde med vores værdigrundlag samt udvikling af vores praksis ift. brobygning og praktik.

Skolens muligheder for brobygning og praktik

Definition af Brobygning og Praktik:

Brobygning: Besøg og deltagelse i undervisning på andre ungdomsuddannelser end den nuværende, minimum 1 hel skoledag. F.eks. STU-uddannelse, EUD-uddannelse samt kortere uddannelsesmuligheder.

Praktik: Deltagelse i arbejdet på en erhvervsvirksomhed fast over en længere periode. F.eks. erhvervspraktik for efterskoleelever eller fagskoleelevernes praktikforløb, samt individuelle praktikaftaler.

Eleverne har i skoleåret 2023/2024 haft følgende muligheder for at komme i brobygning og praktik:

Efterskoleelevernes brobygnings muligheder:

- Deltage i Fagskolens Branchefag
- Deltage i Brobygning på Rybners tekniske skole

Efterskoleelevernes erhvervspraktik muligheder:

- Intern praktik på skolen ved f.eks. pedel, køkken eller rengøring
- Ekstern praktik i erhvervsvirksomhed

Derudover har arbejdet der løbende i faget Livsduelighed med Erhvervs- og Uddannelsesvejledning og "hvem kan jeg blive?".

Fagskoleelevernes brobygnings muligheder:

- Deltage i Brobygning på Rybners tekniske skole
- Deltage i Brobygning på andre typer af STU-uddannelser

Fagskoleelevernes erhvervspraktik muligheder:

- Intern praktik på skolen ved f.eks. pedel, køkken eller rengøring
- Ekstern praktik i erhvervsvirksomhed
- Ekstra individuelle praktikforløb

2. og 3. års Fagskoleelever har fast faget "Praktik" onsdag formiddag, hvor der er sat tid af til at komme i erhvervspraktik samt få teoretisk undervisning i at gå på arbejde.

1. årselevernes praktik på Fagskolen består hovedsageligt af virksomhedsbesøg på diverse praktikpladser, dog er der også enkelte i praktik.

Elevernes valg af brobygning og erhvervspraktik

På skolen har Efterskolen UU-vejledning og Fagskolen har praktiklærere. Disse undervisere har hovedansvaret for brobygning og praktik i samarbejde med elevernes kontaktlærere. Elevernes valg foregår således:

Efterskoleelevernes valg af brobygning:

Intern Brobygning¹- Kort resumé:

1. Efterskoleeleverne skal i efteråret melde retur, efter samtale med forældrene, om de ønsker at fortsætte på Fagskolen kommende år.
2. De elever som ønsker at fortsætte, skal 2 gange i løbet af skoleåret i brobygning på Fagskolens Branchefag - 1 gang i efteråret og 1 gang i foråret.
3. Efterfølgende skal eleverne vælge branchefag på lige fod med de andre Fagskoleelever til kommende år

¹ Jvf. Funktionsbeskrivelsen: Overgang fra Efterskole til Fagskole

Ekstern Brobygning:

1. Under og efter UU-vejledning i undervisningen af skolens lokale UU-vejleder, vurderes det af kontaktlæreren i samarbejde med eleven, forældre og evt. kommunen, om eleven kan have behov for brobygning på andre STU-uddannelser eller EUD-uddannelser

Efterskoleelevernes valg af erhvervspraktik:

1. Under og efter UU-vejledning i undervisningen af skolens lokale UU-vejleder, vurderes det af kontaktlæreren i samarbejde med eleven, forældre og evt. kommunen, om eleven kan have behov for erhvervspraktik - dette gælder både ekstern og internt.

Fagskoleelevernes valg af brobygning:

Ekstern brobygning:

1. I dialog med eleven, vurderer kontaktlærer evt. i samarbejde med elevens UU-vejleder og forældre, om eleven vil kunne have gavn af et brobygningsforløb
2. Dette kan foregå på andre STU-uddannelser, med en anden profil end vores eller på en EUD-uddannelse.

Fagskoleelevernes valg af praktiksted:

1. Alle Fagskoleelever på 2. og 3. år tilbydes en praktikplads - både i eksterne virksomheder eller som i en intern praktik på skolen
2. Alle elever har til STU-møderne drøftet tanker om praktik og mål herfor.
3. Eleverne præsenteres af skolens praktiklærere for skolens praktikkartotek ift. at spore sig ind på den rette praktikplads
4. Herefter rettes henvendelse til praktiksteder med tilhørende forbesøg
5. Eleven starter herefter i praktik, hvor der i slutningen af praktikperioden evalueres.

Fagskoleelevernes valg af ekstra individuel praktik:

1. Kontaktlæreren vurderer, evt. med skolens andre undervisere, samt eleven selv, baglandet samt UU-vejlederen, om eleven kan have gavn af ekstra individuel praktik. Dette kan både skyldes mulighed for en bedre læring end de almindelige skolefag som tilbydes på Fagskolen, men også af trivselsmæssige årsager.

Statistik på deltagelse i hhv. Brobygning og Praktik

En statistisk oversigt over deltagelse i hhv. Brobygning og Praktik i skoleåret 2023/2024 - elevtallet er et gennemsnitstal for skoleåret:

- Efterskoleelever som har deltaget i Brobygning:

- 16 elever ud af i alt 32 elever
- Svarende til 50 %
- Efterskoleelever som har deltaget i Praktik:
 - 5 elever ud af 32 elever
 - Svarende til 16 %
- Fagskoleelever som har deltaget i Brobygning:
 - 13 elever ud af i alt 39 elever
 - Svarende til 33,3 %
- Fagskoleelever som har deltaget i Praktik:
 - 26 elever ud af i alt 39 elever
 - Svarende til 66,6 %

Interview med elever om Brobygning og praktik

Følgende ligger til grund for valg af informanter og rammer for interviews:

Vi udvalgte vores informanter, som alle er elever på skolen, med et bredt niveau af fysisk og kognitivt niveau. Samtidig ønskede vi, at der så vidt muligt var en lige fordeling mellem køn. De to interviews foregik i trygge rammer på skolen. Først interviewede vi de 7 udvalgte efterskoleelever og derefter 8 elever fra fagskolen. Alle 15 interviews varede ca. 10-15 minutter hver. Selve interviewene blev ikke optaget, kun skriftliggjort, da vi vurderede at eleverne ikke vil føle sig trygge i et miljø, hvor de bliver optaget, vi forventede mere realistiske og ærlige svar uden digitale optagelser.

Der er ikke interviewede elever, som ikke har deltaget i praktik eller brobygning, hvilket har udelukket nogle elever fra undersøgelsen. Derudover var det kun muligt at interviewe 2 efterskoleelever i forhold til praktik, hvilket betyder, at det vil være svært at tolke et mønster ud af deres svar.

Der er ikke interviewet UU-vejledere, praktiklærere eller andre lærere - disse har udelukkende givet datainput. Interview og konklusion er derfor udelukkende elevernes perspektiv, hvilket betyder, at der kan være mange facetter i elevernes oplevelser med brobygning og praktik, der ikke er blevet nuanceret belyst.

Interviewguiden, som bestod af en række lukkede og åbne spørgsmål, og kan ses i bilag 1. Interviewguiden er den røde tråd gennem interviewet, men der blev også stillet delspørgsmål og uddybende forklaringer.

I det følgende afsnit foretager vi nogle nedslag i vores gennemførte interviews med de udvalgte elever.

Opsamling på interviews

Alle svar kan læses i bilag 2.

Brobygning efterskoleelever:

Ingen af de interviewede elever havde selv taget initiativet til brobygning, det var enten foreslået af skolens UU-vejleder eller forældre. Eleverne kunne ikke svare på, hvorfor de skulle i brobygning. Eleverne huskede meget godt de konkrete opgaver, der blev lavet ude på brobygningsstederne.

Derudover var eleverne enige om, at det havde været en meget god oplevelse, selvom de havde været nervøse for at deltage. Alle eleverne udtrykte, at de er blevet klogere ift. at vælge, hvilken ungdomsuddannelse/retning de gerne vil fortsætte i. De fleste gav også udtryk for, at de gerne ville prøve endnu mere brobygning end det RFFE lige nu tilbyder.

Erhvervspraktik efterskoleelever:

Eleverne har fået stor støtte af deres lærere til at foreslå og finde praktikpladser, da det har været svært at indgå i den normale stillesiddende undervisning. Eleverne er meget tilfredse med de praktiske arbejdsopgaver i praktikken, samt samarbejdet med de andre på arbejdspladsen. En af eleverne udtrykker, at det svære ved praktikken er det sociale på en arbejdsplads, og hvordan man taler om ting med kolleger der ikke er arbejdsrelateret.

Eleverne er glade for at kunne arbejde med praktiske opgaver, og er glade for muligheden for at komme i praktik også selvom det kan føles som, at man kommer ud af efterskolefællesskabet, de dage man er i praktik.

Brobygning fagskoleelever:

Ingen af de interviewede elever har selv taget initiativ til at deltage i brobygning, de var alle blevet spurgt af lærere, der opfordrede dem. Flere af eleverne udtrykte, at de følte de var tilfældigt udvalgt, og ikke vidste, hvorfor de var blevet valgt. Alle eleverne kan tydeligt huske, hvad de lavede af konkrete opgaver i deres brobygning. De udtrykte også, at det havde været en god oplevelse med spændende og gode opgaver i et rart miljø. Eleverne udtrykte, at de er blevet klogere på uddannelsesmuligheden de besøgte, og havde fået større viden. Alle udtrykte klart, at de gerne vil have flere og mere mulighed for at komme i brobygning på forskellige uddannelser i løbet af et fagskoleår.

Praktik fagskoleelever

Alle eleverne har oplevet, at det var en naturlig del af skoleundervisningen, at de skal i praktik, mens de går på fagskolen. Alle eleverne har udtrykt glæde over deres praktik, ift. hvor og hvad de ønskede at komme i praktik som, og de har ikke oplevet, at der var muligheder, der ikke kunne lade sig gøre.

Eleverne kan ikke mindes at have fået undervisning i praktik på skolen, f.eks. i forhold til hygiejne, opførsel, samarbejde, osv., men dette har praktikstederne været gode til at lære dem.

Alle elever udtrykker, at de er blevet klogere på deres egne muligheder for job og uddannelse i fremtiden, derudover kan alle elever tydeligt forklare, hvad de helt konkret laver på deres praktiksteder.

Eleverne har blandede holdninger til, om de ønsker mere praktik.

Konklusion

De foretagne interviews viser, at eleverne generelt er meget glade for både brobygning og praktik. Det forekommer dog tydeligt i samtalerne, at initiativet til brobygning og praktik ikke kommer fra eleverne selv, men fra skolen, de ansatte og forældrene.

For eleverne kan brobygning for både fag- og efterskoleeleverne og praktikken for efterskoleeleverne godt virke tilfældigt planlagt, struktureret og placeret. Dette gør sig dog ikke gældende ved fagskolens praktik, som er meget struktureret, og hvor der en klar forventning fra elevernes side om, at de skal i praktik.

For at kunne træne og øve elevernes handlekompetence til at handle på eget liv ift. fremtidig uddannelse og job, er det vigtigt, at vi som skole er med til at tage initiativet og lægge rammerne for eleverne. Dette kræver dog ressourcer ift. skolens lokale UU-vejleder på efterskolen og til dels på fagskolen, for at kunne kontakte uddannelsesinstitutioner samt at klæde vores elever godt på til brobygning og evt. praktik.

Når først eleverne er kommet godt i gang med praktik og brobygning, som kræver god planlægning og forberedelse på skolen, viser det tydeligt, at eleverne er glade for brobygning og praktik, og selv synes de bliver klogere ift. at træffe fremtidige valg. Derudover oplever de også, at få nedbrudt nogle af de negative tanker og forestillinger, eleverne kan have til at komme i brobygning og praktik, samt at de får succesoplevelser ved at lave noget konkret arbejde/opgaver, som eleverne er interesserede i.

Skolen kan med god gavn læne sig op af de erfaringer fagskolen har gjort ift. praktik - her tænkes især på rammerne, ressourcerne og midlerne til at kunne løfte opgaven. Interviewene viser tydeligt, at eleverne har stor glæde af at komme i brobygning og praktik, for at udvikle deres handlekompetencer og tage mere nuanceret stilling til et realistisk fremtidig job eller uddannelse. Skolen har gode muligheder, da der er et trygt miljø, for at skabe gode praktik- og brobygningsmuligheder, derudover er der i forvejen meget viden i huset hos personalegruppen. Interviewene viser, at skolen er god til at arbejde pædagogisk med elevernes nervøsitet og udfordringer ift. praktik og brobygning

Praktik og brobygning bidrager til elevernes handlekompetence jf. elevernes svar i interviewet, da samtlige svarer at de er blevet klogere på uddannelse og

jobmuligheder. Men praktik og brobygning kan i høj grad også udvikles endnu mere på skolen, til gavn for elevernes handlekompetencer, og der er flere forskellige tiltag, som kan gøres, for at øge læringsudbyttet yderligere og højne niveauet af denne kompetence hos eleverne. Forslag til nye tiltag kan læses i næste afsnit.

Forslag til nye tiltag

- Flere muligheder for brobygning i løbet af skoleåret både for efterskole- og fagskoleelever
- Sende flere elever i brobygning - motivere flere elever til at tage af sted på brobygning, således at der aktivt bliver lagt op til brobygning på skolen i forbindelse med UU-vejledning, således at det bliver en naturlig del af skoleåret ligesom praktik på fagskolen.
- Flere ressourcer til efterskolens UU-vejleder ift. at kunne koordinere brobygning og erhvervspraktik i tæt samarbejde med eleven, forældre og lærere.
- Gøre praktik og brobygning mindre personafhængig - ift. f.eks. hvilken kontaktlærer man har. Alle elever har ret til samme mulighed for praktik og brobygning.
- Få en større sammenhæng mellem skolens fag og praktik.

Bilag 1:

Interviewguide:

Interviewspørgsmål til efterskoleelever vedr. Brobygning:

1. Har du deltaget i Brobygning på fagskolens Branchefag eller på Rybners tekniske skole? Hvorfor deltog du i brobygning?
2. Hvad lavede I helt konkret?
3. Var det en god oplevelse? Hvorfor/hvorfor ikke?
4. Var du nervøs inden du skulle deltage?
5. Blev du taget godt imod i Brobygning?
6. Lærte du noget af Brobygning, som du kan bruge videre i dit liv?
7. Hvorfor kom du i Brobygning?
8. Er du blevet klogere ift. hvilken uddannelse du skal vælge efter Brobygning?
9. Ville du gerne have mulighed for mere Brobygning?
10. Hvordan kan det blive en bedre oplevelse at deltage i Brobygning?

Interviewspørgsmål til efterskoleelever vedr. Erhvervspraktik:

1. Hvor er du/har du været i praktik?
2. Hvorfor valgte du at komme i praktik? Hvem foreslog, at du skulle i praktik?
3. Hvilken hjælp har du fået ift. at finde et praktiksted?
4. Var du nervøs inden du skulle i praktik?
5. Hvad lærer du i praktikken? Er det noget du kan bruge i fremtiden?
6. Hvad er godt ved at være i praktik?
7. Hvad er svært, når du er i praktik?
8. Er du blevet klogere ift. hvilken uddannelse/job du skal vælge efter praktik?
9. Ville du gerne have mulighed for mere praktik?
10. Hvordan kan det blive en bedre oplevelse at deltage i praktik?

Interviewspørgsmål til fagskoleelever vedr. Brobygning:

1. Har du deltaget i Brobygning Rybners tekniske skole eller andet STU-tilbud? Hvorfor deltog du i brobygning?
2. Hvad lavede du helt konkret?
3. Var det en god oplevelse? Hvorfor/hvorfor ikke?
4. Var du nervøs inden du skulle deltage?
5. Blev du taget godt imod i Brobygning?
6. Lærte du noget af Brobygning, som du kan bruge videre i dit liv?
7. Hvorfor kom du i Brobygning?
8. Er du blevet klogere ift. hvilken uddannelse du skal vælge efter Brobygning?
9. Ville du gerne have mulighed for mere Brobygning?
10. Hvordan kan det blive en bedre oplevelse at deltage i Brobygning?

Interviewspørgsmål til fagskoleelever vedr. Praktik:

1. Hvor er du i praktik?
2. Hvilken hjælp har du fået ift. at finde et praktiksted?
3. Var det din første prioritet, hvor du har fundet et praktiksted? Hvis ikke, hvad ville du hellere?
4. Var udvalget af praktiksteder tilfredsstillende? Skulle der være mere at vælge imellem?
5. Hvilken hjælp har du fået i undervisningen til at blive klar til praktik?
6. Hvad lærer du i praktikken? Er det noget du kan bruge i fremtiden?
7. Hvad er godt ved at være i praktik?
8. Hvad er svært, når du er i praktik?
9. Er du blevet klogere ift. hvilken uddannelse/job du skal vælge efter praktik?
10. Ville du gerne have mulighed for mere praktik?
11. Hvordan kan det blive en bedre oplevelse at deltage i praktik?

Bilag 2:

Interview af elever:

Brobygning - Efterskole:

Pige 1

Pige 2

Dreng 1

Dreng 2

Dreng 3

Spørgsmål	Svar
Har du deltaget i Brobygning på fagskolens Branchefag eller på Rybners tekniske skole? Hvorfor deltog du i brobygning?	<p>Branchefag - Gastronomi. Lærerne sagde vi skulle gøre det, men jeg tror ikke vi skulle. Det er mig sammen med mine forældre som sagde jeg skulle vælge Gastronomi.</p> <p>Jeg har deltaget på Gastronomi. Fordi jeg elsker at lave mad</p> <p>Jeg har deltaget i længere tid på Gamedesign og været på Aspit i 1 uge. Jeg skal finde en uddannelse, når jeg er færdig på efterskolen. Og på Aspit laver de noget jeg er interesseret i.</p> <p>Jeg har været på Rybners EUD og på Gamedesign. Jeg besøgte Fagskolen fordi jeg skulle. Til Rybners valgte jeg selv.</p> <p>Deltog i Roadshow</p>
Hvad lavede I helt konkret?	<p>Vi lavede mad. Og lærerne snakkede om hvad man laver.</p> <p>Vi skulle lave byg selv burger. Lærerne fortalte om Gastronomi.</p>

	<p>På Aspit lavede jeg software opgaver, f.eks. kodning i virtuel studio.</p> <p>På Rybners arbejdede vi med træ. Vi skulle bygge et hus. Og så var vi på rundvisning.</p> <p>På Gamedesign lavede vi fotos.</p> <p>Vi blev vist ind i lastbilteaileren med en simulator og vi kunne se video og fik en masse viden om uddannelsen som chauffør.</p>
Var det en god oplevelse? Hvorfor/hvorfor ikke?	<p>Det var en rigtig god oplevelse. Det var godt at lave mad.</p> <p>Ja. Fordi jeg gerne vil lave mad.</p> <p>Ja. Det var godt at være der.</p> <p>Det var en god oplevelse. Det er fedt at komme ud at se, hvad man kunne lave derude.</p> <p>Det var en interessant oplevelse. Især fordi vi skulle deltage på forskellige måder i deres aktiviteter..</p>
Var du nervøs inden du skulle deltage?	<p>Lidt nervøs, men jeg klarede det.</p> <p>Jeg var mellem nervøs, fordi det var andre lærere</p> <p>Ja, fordi jeg vidste ikke hvordan det fungerede.</p> <p>Nej, ikke rigtig.</p> <p>Det var fint nok - jeg var interesseret fordi jeg havde hørt om en simulator.</p>
Blev du taget godt imod i Brobygning?	<p>Ja.</p> <p>Ja - det var rart.</p> <p>Ja - det synes jeg, de virkede flinke.</p> <p>Ja - det var de.</p> <p>Ja - han var flink</p>
Lærte du noget af Brobygning, som du kan bruge videre i dit liv?	<p>Det kan jeg ikke huske.</p> <p>Jeg lavede dej til burgerbolle.</p> <p>Jeg lærte noget, men kan ikke helt huske det.</p> <p>Jeg lærte at bygge et hus.</p> <p>Hvis jeg gjorde, så har jeg glemt det nu</p>
Hvorfor kom du i Brobygning?	<p>Jeg ved det ikke, men måske for at blive dygtigere.</p> <p>Vi fik bare at vide at vi skulle. Det var kontaktlæreren MM. Vi måtte selv vælge hvilken branche. Jeg ved ikke hvorfor vi er i Brobygning.</p> <p>Jeg skulle se om Aspit var noget for mig.</p> <p>Det var min mors ide, at vi skulle prøve det.</p> <p>Jeg tror det var min mor som lavede aftalen, men jeg ved det ikke.</p> <p>For at komme ud at se noget nyt noget. MM</p>

	<p>kom og spurgte om jeg ville med på Rybners. Og det var også en lærer som sagde, at vi skulle på besøg på Fagskolen. Fordi lærerne sagde vi skulle.</p>
Er du blevet klogere ift. hvilken uddannelse du skal vælge efter Brobygning?	<p>Jeg blev 100 % sikker på, at jeg skal have Gastronomi Jeg er blevet mere sikker på, at jeg vil have Gastronomi Jeg synes Aspit var noget for mig, så der vil jeg gerne hen. Jeg er blevet accepteret til skolen. Ja jeg er blevet klogere i forhold til hvad man laver derude - både på Fagskolen og Rybners. Ja - det lød som noget der godt kunne passe mig.</p>
Ville du gerne have mulighed for mere Brobygning?	<p>Jeg gad godt, at vi havde mere brobygning på skolen. Det kunne også være sjovt at prøve en anden skole. Jeg gad godt at komme mere i Brobygning her på skolen. Men jeg vil ikke på en anden skole. De er fint med to steder, så har ikke haft brug for mere brobygning. Ja det kunne have været spændende at besøge flere steder. Ja - det gad jeg faktisk godt.</p>
Hvordan kan det blive en bedre oplevelse at deltage i Brobygning?	<p>Det ved jeg ikke. Det ved jeg ikke. Det tror jeg ikke. Det ved jeg ikke helt. Nej - men jeg ville gerne have set førerhuset, men jeg fik ham overtalet.</p>

Brobygning - Fagskole:

Pige 1

Dreng 1

Dreng 2

Pige 2

Spørgsmål	Svar
Har du deltaget i Brobygning Rybners tekniske skole eller andet STU-tilbud? Hvorfor deltog du i brobygning?	<p>Jeg har været på Rybners, ikke andet. MM spurgte om jeg ville med, og det ville jeg gerne. Jeg ville gerne se, hvad det var. Jeg har været på Rybners. På min tidligere skole har jeg været mange steder i Brobygning. Når jeg får muligheden for det synes jeg, at man skal tage muligheden.</p>

	<p>Jeg har været på Rybners. Jeg deltog fordi det lød spændende, og det er vigtigt at se, hvilke muligheder man har.</p> <p>Jeg har været på Rybners. Jeg deltog for at lave noget, og se hvordan det var.</p>
Hvad lavede du helt konkret?	<p>Vi var på tømrerafdelingen. Der blev snakket om uddannelse og vi arbejdede med spær.</p> <p>Vi lavede noget til noget tag, og så var vi på rundvisning. Vi skulle både bygge noget op og fjerne det igen.</p> <p>Vi skulle bygge en gavl, som skulle kunne holde til hele holdet, selvom det var svært, fik vi bygget noget der holdte. Vi fik også en rundvisning i alle lokaler og hørte om alle uddannelser - frisør, skibsmekaniker, murer, snedker.</p> <p>Vi savede, og lavede noget med træ.</p>
Var det en god oplevelse? Hvorfor/hvorfor ikke?	<p>Det var en god oplevelse. Fordi man kunne prøve det rigtigt med f.eks. at save lige.</p> <p>Ja, det var meget hyggeligt. Det var godt at der var nogen man kendte med, og det var gode opgaver. Og så kom man til at snakke med nogen man ikke plejer at tale med.</p> <p>Det vil jeg sige det var. Emnet var spændende og det var nogle gode mennesker man var deroppe med.</p> <p>Ja det var hyggeligt. Fordi man kunne være sammen med sine venner.</p>
Var du nervøs inden du skulle deltage?	<p>Jeg havde lidt sommerfugle i maven. ‘</p> <p>Nej, jeg var ikke nervøs, fordi jeg har prøvet det før.</p> <p>Nej, det var jeg ikke. Sådan noget bliver jeg ikke nervøs over.</p> <p>Det var okay, men jeg var lidt nervøs.</p>
Blev du taget godt imod i Brobygning?	<p>De var faktisk søde, de tog godt imod os.</p> <p>De virkede meget flinke.</p> <p>Vi blev taget rigtig godt imod, lærerne hjalp meget og vi mødte også forstanderen og de viste os, hvordan almindelig undervisning er deroppe.</p> <p>Ja de var søde og flinke, og det var til at forstå dem.</p>
Lærte du noget af Brobygning, som du kan bruge videre i dit liv?	<p>Jeg lærte en ny metode at save på.</p> <p>Man fik lov at udforske noget man ikke prøver så meget, f.eks. at arbejde med træ.</p> <p>Der var ikke noget banebrydende, men nu har jeg prøvet tømrerfaget før, så der var ikke noget rigtigt nyt.</p>

	<p>Jeg prøvede at bygge. <small>et vigtigt sving på vejen...</small></p>
Hvorfor kom du i Brobygning?	<p>For at se andre skoler og hvad de laver. En dag til aftensmad, blev vi spurgt om, om vi ville med i Brobygning. Men det virkede lidt tilfældigt, at det lige var mig som blev valgt. Det var ikke mig, som havde sagt at jeg gerne ville i brobygning. Jeg var specielt udvalgt. Vi blev kaldt til møde kl. 19.30 om aftenen, så jeg blev ret nervøs. Men så viste det sig bare, at vi skulle spørges om vi ville med i Brobygning. Det var MSH og GBK, der tog os ind og snakke. Jeg sagde ja tak, fordi jeg blev spurgt. Det var GBK og AAJ, som spurgte. Kan ikke helt huske hvordan.</p>
Er du blevet klogere ift. hvilken uddannelse du skal vælge efter brobygning?	<p>Ja, det er jeg. De snakkede om mange forskellige linjer, f.eks. dyr. Så det vil jeg gerne i fremtiden. Det er en blandig i bare at prøve noget andet i hverdagen og så prøve at blive klogere på, hvad man kan uddanne sig til. Det er interessant at se noget andet. Jeg kunne godt forestille mig at tage en EUD - f.eks. elektriker. Jeg ved stadig ikke hvad jeg vil, men det er ikke deres skyld, da de gjorde en stort indsats for at skabe nogle gode og spændende dage. Det er ikke lige mig. Men gad godt prøve maler.</p>
Ville du gerne have mulighed for mere brobygning?	<p>Ja Det kunne være rart at komme mere ud på brobygning, så man kan få inspiration. Jeg synes det burde være obligatorisk at alle skulle afsted. Ja, det synes jeg er en rigtig god ide. Da man bliver klogere end i branchefagene ift. at blive klogere på uddannelse og verden. Ja - det vil jeg gerne.</p>
Hvordan kan det blive en bedre oplevelse at deltage i brobygning?	<p>Måske en uges praktik på skolen. Det kunne være fedt at møde nogle af de elever, som går på de uddannelser vi besøger. Og gerne i små grupper, så man bedre tør stille spørgsmål, det er jeg ikke helt så tryk ved, ved de lærere der arbejder der. Og jeg vil gerne besøge flere uddannelser i løbet af fagskoleåret. Det var fint nok. Måske vi skulle have besked om det på et andet tidspunkt af</p>

	<p>dagen. Der er ikke rigtig noget, måske mere end 2 dage.</p>
--	--

Erhvervspraktik - Efterskole:

Dreng 1

Dreng 2

Spørgsmål	Svar
Hvor er du/har du været i praktik?	<p>Protræ - fejedreng fra oktober, hver fredag. Christian som pedel, hver tirsdag. Jeg var i praktik på Fabrikken. Jeg prøvede det vist i tre dage.</p>
Hvorfor valgte du at komme i praktik? Hvem foreslog, at du skulle i praktik?	<p>Det var mig, der valgte praktik, fordi jeg gerne ville lave noget praktisk i stedet for at sidde stille. Mine forældre foreslog det også lidt. Fordi jeg skulle finde ud af, hvad jeg vil arbejde med som voksen, så skulle jeg finde ud af hvad jeg ville. Det var lærerne sammen med mig, der kom med forslaget. Jeg mener det var CG.</p>
Hvilken hjælp har du fået ift. at finde et praktiksted?	<p>Jeg sagde til AML, at jeg gerne ville i praktik ved CV, da jeg havde svært ved at overskue de boglige fag. Protræ sad vi til et møde sammen med AML og MM om fremtid og STU, hvor de foreslog, at jeg kunne komme til Protræ. Det var ikke noget jeg havde foreslået. CG hjalp mig med at finde det, da jeg godt vil arbejde med mine hænder. AAJ eller CG aftalte det for mig. Første kørte CG med derop for at vise mig ruten dertil.</p>
Var du nervøs inden du skulle i praktik?	<p>Jeg var nervøs og havde ondt i maven, og jeg tænkte meget på, om de mon kunne lide det arbejde jeg skulle lave. De var glade for at se mig, så min nervøsitet var hurtig væk. Det var fint nok. Jeg var ikke nervøs, fordi det havde noget med træ at gøre.</p>
Hvad lærer du i praktikken? Er det noget du kan bruge i fremtiden?	<p>Hovedopgaven er at feje i produktionen, det er en fast opgave hver fredag. Jeg vil egentlig gerne arbejde med noget med træ, men ikke maskinsnedker, så tænker ikke, at jeg vil arbejde der bagefter. Jeg lærte noget om samarbejdet. Jeg</p>

	<p>et vigtigt sving på vejen.</p> <p>savede lidt til og stablede træ på paller. Og om torsdagen kørte jeg ud med varer.</p>
Hvad er godt ved at være i praktik?	<p>At snakke med dem man arbejder med, og øve sig i at blive mere selvstændig inden jeg får et rigtigt arbejde.</p> <p>Ja - det var godt at man hele tiden havde noget at lave og man ikke kedede sig. Tiden fløj bare afsted.</p>
Hvad er svært, når du er i praktik?	<p>Når vi sidder og spiser, kan jeg være i tvivl om, hvad man skal snakke med kollegerne om.</p> <p>Jeg tror ikke der var noget svært.</p>
Er du blevet klogere ift. hvilken uddannelse/job du skal vælge efter praktik?	<p>Nej - jeg vidste godt i forvejen, hvad jeg gerne vil arbejde med, nemlig tømrer.</p> <p>Jeg er kommet frem til, at det med at lave noget med hænderne, er det jeg rigtig gerne vil. Jeg vil gerne et sted enten som fabrikken eller mekaniker.</p>
Ville du gerne have mulighed for mere praktik?	<p>Både og - det føles også som om, at der er noget undervisning der bliver taget fra dig. Men for mig er det nok passende med 2 gange praktik om ugen. Men hvis undervisningsdagene bliver for ensformige, vil jeg måske nok gerne i mere praktik.</p> <p>Det kunne være fedt. For så kunne man have en chance for at finde ud af, hvad man vil med livet, hvis man ikke skal gå her mere.</p>
Hvordan kan det blive en bedre oplevelse at deltage i praktik?	<p>Jeg synes dem som har lyst til at komme i praktik skal have muligheden.</p> <p>Det tænker jeg ikke.</p>

Praktik - Fagskole

Pige 1

Dreng 1

Dreng 2

Pige 2

Spørgsmål	Svar
Hvor er du i praktik?	<p>Oppe i Spirehuset som er en børnehave. Vi er meget ude og det kommer meget an på hvad vi laver hvad der sker.</p> <p>Holsted kød - 3 dage om ugen. Har været i DK autolakering. Torsdag praktik i køkkenet ved YJ.</p>

	<p>Jeg er skraldemand ved Meldgård eller renovationsmedarbejder. Det er på Gram Egetæpper</p>
<p>Hvilken hjælp har du fået ift. at finde et praktiksted?</p>	<p>UL - jeg sagde til hende, at jeg gerne ville arbejde med børn. Så foreslog UL børnehave. Da de ringede og gav lov, tog vi derop for at se om det var noget for mig. AAJ har hjulpet. AAJ har nogle kontakter. Det var meningen at jeg skulle droppe ud af skolen, men så snakkede vi om at jeg kunne komme på slagteri i praktik, da AAJ kendte dem. Der kan jeg få en udtalelse fra som gerne skal kunne hjælpe mig videre. Jeg håber jeg kan fortsætte i job.</p> <p>Jeg gik til AAJ og sagde, at jeg gerne vil være skraldemand. Han prøvede at ringe til nogen forskellige, og ved nummer 2 ville de gerne have mig. Men først skulle jeg til samtale ved Meldgaard sammen med AAJ. Og så prøvede vi at finde ud af, hvordan det kunne lade sig gøre, når jeg ikke havde kørekort. De ville gerne have at jeg mødte hos dem, men så blev det til, at de bare henter mig i Rødding. Og sådan har det været siden.</p> <p>Vi havde en time, hvor vi alle kom ind, og der talte vi så om, at vi skulle ud i praktik. Hvis man selv havde ideer, måtte man gerne det, men ellers havde de en masse ideer på et dokument. Jeg vidste ikke helt, hvad jeg ville. Der var ihvertfald nogle steder jeg ikke skulle hen! Så lærerne hjalp mig med at komme med ideer. Så bagefter talte jeg selv med en af lærerne om det. Jeg havde tænkt lidt på Egetæpper, og PGH havde sagt at det var et godt sted at starte i praktik. Så tog vi en dag derud på besøg, så kiggede vi lidt rundt. Da vi kom hjem, sagde jeg, at der ville jeg gerne hen. Jeg fik også lov at prøve efter 2 gange.</p>
<p>Var det din første prioritet, hvor du har fundet et praktiksted? Hvis ikke, hvad ville du hellere?</p>	<p>Ja det var det som jeg havde tænkt på først, ellers havde jeg ikke vidst hvad jeg skulle.</p> <p>Mit første ønske var autolaker, hvor jeg også fik en praktiksted, men der var ikke nok arbejde.</p> <p>Jeg var ved GOMA restaurant indtil mit højeste ønske som skraldemand gik i opfyldelse. Det var fint nok med GOMA, men skraldemand er meget bedre.</p> <p>Jeg havde ikke en første prioritet.</p>

<p>Var udvalget af praktiksteder tilfredsstillende? Skulle der være mere at vælge imellem?</p>	<p>Ja - der var mange at vælge imellem, men jeg synes kun børnehaver var interessant. Jeg synes godt der kunne være flere muligheder. F.eks. ophugger og landbrug. Men det var ikke noget jeg snakkede med Åge om, så jeg tror ikke der er nogen praktikpladser der.</p> <p>Der var et ret stort udvalg af praktiksteder som vi blev præsenteret for, men der stod dog ikke skraldemand.</p> <p>Jeg husker at der var mange forslag til praktiksteder. Så jeg huskede ikke, at der manglede nogen.</p>
<p>Hvilken hjælp har du fået i undervisningen til at blive klar til praktik?</p>	<p>Det var oppe i børnehaven de fortalte mig hvilken type tøj jeg skulle have på, f.eks. at det skal være praktisk. det lærte jeg ikke om på skolen.</p> <p>Nej - jeg blev bare sendt afsted i praktik uden undervisning. Jeg fik dog en rundvisning på stedet sammen med Åge, hvor de fortalte mig, hvad jeg skulle gøre i praktikken.</p> <p>Vi har fået meget lidt undervisning om det i SOK, men ikke vildt meget. Det handler mest om hygiejne og arbejdstøj.</p> <p>Nej det kan jeg ikke helt huske. Måske de har fortalt lidt - det kunne jeg forestille mig. Jeg kan huske de snakkede lidt om hygiejne. Jeg kan huske vi har talt om det på tidligere skoler.</p>
<p>Hvad lærer du i praktikken? Er det noget du kan bruge i fremtiden?</p>	<p>Jeg lærer at være med til at løse konflikter, og hvordan man taler til børnene. Man kan ikke bare sige hold kæft f.eks.</p> <p>Det er i hvert fald noget jeg har lært til fremtiden, hvis jeg skal arbejde med børn. Og så lærer jeg mange nye børnesange. Og man ser dem blive større og større.</p> <p>Jeg pakker, og er i pølsemakeriet, kigget på kølere, tæller kreaturer - laver lidt af det hele. Jeg har ikke faste opgaver, det er nye opgaver hver gang, og det er ikke noget jeg har prøvet før. Det er mega fedt.</p> <p>Jeg møder kl. 7.00. Så kører jeg med dem rundt og tager skraldespande op på liften og står nogle gange på trinbrættet. Vi er 3 mand på vognen. Det eneste jeg ikke gør er at køre bilen. Og så er jeg færdig ca. kl. 13.00. Og så er jeg mega træt og har brug for at sove. Måske kan det her gøre, at jeg kan blive skraldemand i fremtiden.</p> <p>Jeg startede meget med at tage garn af paprør, nu har jeg fået lov til at hjælpe med</p>

	<p>at skrive ting ind på computeren som jeg er mere interesseret i. Så nu skriver jeg oplysninger ind på et dokument. Nogle gange skal jeg hjælpe med at tælle op. Jeg har i hvert fald lært at jeg ikke skal stå på en fabrik og lave den samme ting. Jeg vil hellere arbejde på computeren og bruge hovedet lidt.</p>
Hvad er godt ved at være i praktik?	<p>Man kommer væk fra skolen og prøver at være i et rigtigt arbejdsmiljø. Og selvfølgelig at være sammen med børnene.</p> <p>Du lærer mere. Du lærer hvor hårdt det er og hvor fysisk hårdt det er. Det er noget helt andet end at være i skole. Tiden går hurtigere. Chefen giver mig også gode fifs i frokostpausen, man ikke lærer på skolen.</p> <p>Jeg kan godt lide at møde kollegerne. Og det er et godt klart arbejde - man ved hvornår man har gjort det godt.</p> <p>I praktikken får man lov til at være mere for sig selv, man får lidt mere ansvar.</p>
Hvad er svært, når du er i praktik?	<p>Det er svært at følge med, når pædagogerne taler sammen og komme ind i deres samtale.</p> <p>Det er ikke rigtig noget. Hvis man forstår opgaven fra start, er det nemt.</p> <p>Det er hårdt sådan en arbejdsdag, man laver meget og går meget. Jeg er mega træt.</p> <p>Man er lidt langt væk hjemmefra, jeg gad godt være tættere på mit hjem.</p>
Er du blevet klogere ift. hvilken uddannelse/job du skal vælge efter praktik?	<p>Jeg er blevet klogere, og jeg har i hvert fald ikke mistet lysten til at være pædagog i fremtiden.</p> <p>Jeg gør det ikke for at blive slagter, men mere for at få et indblik i arbejdet, samt at få en udtalelse. Mit mål er at få et normalt job på Danish Crown. Så det er for at blive klogere på fremtiden.</p> <p>Jeg tænker stadig, at jeg gerne vil prøve nogle andre praktiksteder, når jeg kommer hjem. Jeg er nervøs for at det er for hårdt som skraldemand. Praktikstedet er godt, men jeg er nervøs for at det bliver for hårdt i fremtiden. Jeg er blevet klogere på at være skraldemand.</p> <p>Jeg er blevet klogere på, hvad jeg ikke vil. Men ikke så meget på hvad jeg vil. Men måske det skal være noget med at skrive ind på en computer. Det skal i hvert fald ikke være noget hårdt fysisk arbejde.</p>

<p>Ville du gerne have mulighed for mere praktik?</p>	<p>Nogle gange - men så skal det være det samme sted, da jeg har svært ved at komme nye steder hen. Jeg kan ikke få mere. Men det er fedt at have så meget. Jeg synes, det er nok praktik, jeg har nu. Det er fint med den mængde jeg er i praktik nu, det er fint med 1 gang om ugen. Men det er nok også fordi jeg synes timerne på skolen er fine.</p>
<p>Hvordan kan det blive en bedre oplevelse at deltage i praktik?</p>	<p>Jeg synes ikke der er noget der kan blive bedre - de rammer bare plet. Gad godt have undervisning i at have et arbejde. Hvad man skal være klar til på et arbejde. F.eks. hvordan man skal opføre sig - så f.eks. nogle timer i hvordan man arbejder, løn, hvor mange timer man skal arbejde. Og også noget om uddannelsesmuligheder. Ikke lige hvad jeg kan komme på. Det er nemlig en rar aftale jeg har nu. Nej, det kan jeg ikke komme på.</p>